

FISA MASURII

Denumirea măsurii/Codul măsurii: Sprijin pentru înființarea și dezvoltarea de structuri asociative /M4/3A

Tipul măsurii: servicii

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

În urma analizei relației dintre exploatarea și semi-subzistența cu piața, se impune, o mai bună valorificare a producției agricole. În contextul în care asocierea a constituit o pârghie în procesul de transformare a fermelor de semi-subzistență în ferme familiale comerciale, această măsură este extrem de importantă. Așadar, creșterea competitivității este condiționată de valorificarea pe piață a unor produse agricole corespunzătoare din punct de vedere calitativ și cantitativ. Adaptarea producției la cerințele pieței poate fi accelerată semnificativ de asocierea producătorilor agricoli, care are drept consecință conștientizarea acestora asupra importanței aplicării unor tehnologii de producție unitare, corespunzătoare solicitărilor procesatorilor sau comerțului cu ridicata.

În România există foarte puține forme asociative cu scop economic funcționale în agricultură (asociații, cooperative). Acestea nu se formează de la sine, au nevoie de sprijin individualizat - pentru fiecare grup în parte, pe toată durata constituirii și consolidării, până când organizația devine suficient de stabilă și solidă din punct de vedere economic. Acest sprijin poate veni din partea unor organizații cu expertiză în facilitare comunitară și dezvoltare economică rurală (un proces de incubare de start-up-uri asociative).

Suplimentar, pentru înțelegerea anvergurii eșecului de politici publice și de piață (context) este importantă menționarea următoarelor aspecte:

- Numărul mic de Grupuri de Producători (asocieri mature în agricultură) ce au accesat Măsura 142 "Înființarea grupurilor de producători": 21 de GP și 6 organizații de producători în sectorul legume-fructe.

- În sectorul cooperatist la nivelul anului 2011 erau 2566 de cooperative din care 52% în mediul rural. Numărul lor s-a redus cu aproximativ 24% față de 2005. Ce mai mare scădere au înregistrat-o cooperativele din sectorul primar ajungând la aproape jumătate, de la 1287 la 717;

- Dificultăți majore pentru micii producători de a fi competitivi pe piață și a accesa piețe de volum care să le permită dezvoltarea;

- Dualitatea modului de gestionare a suprafeței agricole: jumătate din SAU este gestionată de exploatarea agricole de tip comercial, eficiente și competitive;

Viabilitatea economică, urmată de dezvoltarea exploatarea (cu efecte pozitive multiple la nivel socio-economic în mediul rural), reprezintă principalul obiectiv al asocierii. Asocierea pentru producție, procesare și marketing, sau cel puțin pentru una din aceste componente, poate crește șansele de dezvoltare ale producătorilor și poate modifica structura ecosistemului agriculturii românești.

Având în vedere această problemă și urmările benefice date de rezolvarea ei, se constată necesitatea majoră a unei măsuri de sprijin financiar care să favorizeze dezvoltarea unor astfel de structuri.

În lumina acestor informații, măsura propune o dezvoltare în două faze, delimitate de momentul înregistrării juridice ce coincide totodată cu definitivarea unui plan de afaceri matur, viabil ce urmează să fie validat de piață.

Prima fază include:

1. Analiza resurselor locale, identificarea PROFILULUI comunității (anul 1)

2. Contactarea comunității în care va avea loc intervenția (anul 1)
3. Training / workshop (discuții facilitate) pentru membrii grupului de inițiativă

Toate aceste activități de finalizează cu formalizarea structurii asociative și definitivarea planului de afaceri.

A doua fază include:

1. Demararea activităților economice conform asumărilor din planul de afaceri (cooperativă/asociație agricolă) - Anul 1 al asociației/cooperativei
2. Asistență intensivă pe management, marketing și creșterea capitalului social (Anul 2)
3. Co-implementarea și maturizarea inițiativei (anul 2-3 - suprapus celui de-al doilea an de producție)
4. Asistență în creșterea capacității și stabilizarea proceselor de management, marketing (anul 3)

Aceste faze, reies și din inventarierea activităților eligibile, important fiind să fie înțelese ca un tot, și nu separat.

Obiectiv(e) de dezvoltare rurală ale Reg. (UE) 1305/2013:

Favorizarea competitivității agriculturii;

Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă.

Obiectiv(e) specific(e) al(e) măsurii :

Dobândirea de informații și cunoștințe relevante care să permită gospodărirea durabilă a terenurilor agricole, creșterea calității managementului la nivel de fermă, restructurarea și modernizarea în sectoarele de procesare și comercializare pentru produsele agricole, contribuind astfel la îmbunătățirea condițiilor de viață și reducerea șomajului.

Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art.5, Reg.(UE) nr.1305/2013:

- Promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv procesarea și comercializarea produselor agricole, a bunăstării animalelor și a gestionării riscurilor în agricultură;

Măsura corespunde obiectivelor art. 27 din Reg.(UE) nr.1305/2013.

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 3A) Îmbunătățirea competitivității producătorilor primari printr-o mai bună integrare a acestora în lanțul agroalimentar prin intermediul schemelor de calitate, al creșterii valorii adăugate a produselor agricole, al promovării pe piețele locale și în cadrul circuitelor scurte de aprovizionare, al grupurilor și organizațiilor de producători și al organizațiilor interprofesionale. Organizarea într-o formă asociativă presupune acțiuni de promovare ce determină creșterea vizibilității producătorilor și implicit creșterea profitului acestora.

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg.(UE) 1305/2013: inovare și protecția mediului în acest sens structura asociativă nou înființată va milita pentru producerea produselor ecologice și folosirea de energie regenerabilă pentru producerea acestora.

Complementaritate cu alte măsuri din SDL: Complementaritate cu M1/ 2A Modernizarea exploatațiilor agricole și M2/ 2B Instalarea tinerilor fermieri. Beneficiarii indirecti ai măsurii M4/3A sunt beneficiarii directi ai măsurilor M1/2A respectiv M2/2B aceștia devenind membrii fondatori sau simpli asociați în cadrul cooperativelor agricole/ societăți agricole înființate prin intermediul acestei măsuri.

Sinergia cu alte măsuri din SDL: M8/6B Investiții în crearea și modernizarea infrastructurii de bază la scară mică

2. Valoarea adăugată a măsurii

Valoarea adăugată a măsurii este dată de următoarele elemente:

- Susținerea unei dezvoltări participative a structurii asociative, ce se va concentra pe asigurarea viabilității economice a acesteia în contextul asigurării funcțiilor necesare pentru membrii (producție, depozitare, procesare, desfacere etc);
- Focalizarea pe susținerea micilor producători, (îndeosebi 8.000-30.000 SO);
- Dezvoltarea unui model sustenabil de integrare a produselor locale pe piață;
- Crearea unui cadru propice transferului de informație relevantă pentru fermieri;
- Efectul asupra opțiunilor oferite consumatorilor (diversificarea ofertei de produse românești, proaspete și sănătoase).

Măsura contribuie la reducerea sărăciei și crearea de locuri de muncă pentru că prin creșterea valorii adăugate a produselor agricole, prin promovare se mărește producția ceea ce duce la profit și necesitate de creare noi locuri de muncă.

3. Trimiteri la alte acte legislative

Legislație UE:

Reg. (UE) 1305/2013

Legislație Națională:

Ordonanța de Guvern 26/2000 cu privire la asociații și fundații;

Legea nr. 36/ 1991 privind societățile agricole și alte forme de asociere în agricultură, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr. 1/ 2005 privind organizarea și funcționarea cooperăției cu completările și modificările ulterioare;

Legea cooperăției agricole nr. 566/ 2004, cu modificările și completările ulterioare;

Ordonanța nr. 37/2005 privind recunoașterea și funcționarea grupurilor și organizațiilor de producători pentru comercializarea produselor agricole și silvice cu completările și modificările ulterioare;

OUG nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale, cu modificările ulterioare;

Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările aplicabile.

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Beneficiari direcți:

ONG-uri, înființate conform legislației în vigoare.

Beneficiarii direcți își asumă crearea prin intermediul acestui proiect înființarea unei structuri asociative de tip:

- Cooperativă agricolă (înființată în baza Legii nr. 566/ 2004, art.6, lit. e) cu modificările și completările ulterioare) de pe teritoriul G.A.L., iar investițiile realizate să deservească interesele propriilor membri;

- Societate agricolă (înființată în baza Legii nr. 36/ 1991 cu modificările și completările ulterioare) de pe teritoriul G.A.L.;

- Societate cooperativă agricolă (înființată în baza Legii nr. 1/2005 cu modificările și completările ulterioare, iar investițiile realizate să deservească interesele propriilor membri) de pe teritoriul G.A.L.;

Beneficiarii indirecți:

Fermieri persoane fizice de pe teritoriul G.A.L., înregistrați în registrul agricol al primăriilor comunei de reședință;

Persoana fizică autorizată, întreprinderi individuale, întreprinderi familiale (înființate în baza O.U.G. nr. 44/2008, cu modificările și completările ulterioare) de pe teritoriul G.A.L.;

5. Tip de sprijin

Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite.

Plata în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale R(UE) nr. 1305/2013.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Acțiuni eligibile:

Acțiuni de înființare (premergătoare): analize a potențialului de producție, elaborare studii de piață, consultanță în elaborarea planului de afaceri, consultanță în elaborarea documentelor constitutive (fiscală și juridică), organizarea întâlnirilor comunitare, facilitare comunitară, activități demonstrative.

Acțiuni de creștere a capacității: organizare sesiuni de instruire în managementul structurilor asociative; organizare vizite de studiu; consultanță în diversificarea produselor și serviciilor; creșterea capacității pentru furnizarea de servicii specifice; consultanță în crearea de noi parteneriate cu alte entități similare care să contribuie la formarea unei rețele; consultanță tehnică și juridică;

Acțiuni de promovare: elaborarea de materiale informative relevante structurilor asociative; organizarea de evenimente de promovare (degustări, târguri, schimburi de experiențe; elaborarea de suporturi de curs; crearea de marcă.

Acțiuni de funcționare: monitorizarea și raportarea periodică; elaborare strategii de promovare și planificare strategică pentru funcționare; consultanță financiară (dezvoltarea unui model de gestiune adaptat); consultanță în atragerea de fonduri.

Acțiuni neeligibile:- achiziție teren

Costuri eligibile:

- onorariile prestatorului (inclusiv salariile, cazare, masă și transport);
- cheltuieli pentru derularea acțiunilor, după cum urmează: cazare, masă și transport participanți, după caz; materiale didactice și consumabile; materiale de informare și promovare; închirierea de echipamente necesare; închirierea de spații pentru susținerea acțiunilor;
- onorariu personalului dedicat structurii asociative;
- costuri administrative aferente proiectului (chirie, telefonie, curent electric etc);
- alte cheltuieli strict legate de implementarea acțiunilor de informare și facilitare;
- elaborarea studiilor și planurilor de marketing asociate proiectului, inclusiv analize de piață, conceptul de marketing etc.;
- costurile de funcționare a cooperativei/asociației agricole nou înființate se efectuează după semnarea contractului) - maxim 20% din proiect.

Cheltuieli neeligibile: - comisioane bancare, achiziții teren

Tipurile de acțiuni au fost stabilite cu respectarea prevederilor din HG nr. 226/2015, Regulamentele (UE) nr. 1305/2013, nr. 1303/2013, PNDR – cap. 8.1 și fișa tehnică a Sm 19.2 conform prevederilor din Ghidul Solicitantului, aprobat prin OMADR nr. 295/2016.

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul se încadrează în categoria de beneficiari eligibili;
- Solicitantul este persoană juridică constituită în conformitate cu legislația în vigoare în România; are prevăzut în obiectul de activitate activități specifice domeniului; dispune de personal calificat, propriu sau cooptat în domeniile corespunzătoare tematicilor prevăzute; dispune de capacitate tehnică și financiară necesară derulării activităților; nu este în stare de faliment ori lichidare; și-a îndeplinit obligațiile de plată a impozitelor, taxelor și contribuțiilor de asigurări sociale către bugetul de stat;

8. Criterii de selecție

Dezvoltarea unei structuri asociative care să includă funcții integrate (flux operațional complet);

Gradul de acoperire al teritoriului în cadrul acțiunilor;

Dezvoltarea profesională și implicare (asigurarea sustenabilității post-proiect);

Relevanță a structurii de membrii în acord cu SDL;

Dezvoltare de lanț scurt (abordare de marketing);

Implementarea eficientă și accelerată a proiectului.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Sprijinul public nerambursabil acordat în cadrul acestei măsuri este de 100% din totalul cheltuielilor eligibile.

Buget faza 1 (animare, dezvoltare plan de afaceri): 15.000 Euro

Buget faza 2 (înregistrare, asigurarea viabilității, auto sustenabilitate): 35.000 Euro

Valoare finanțare prevăzută: 50.000 euro.

Suma maximă alocată unui proiect este de 50.000 Euro, suma totală alocată măsurii este de 50.000 Euro.

10. Indicatori de monitorizare

Cheltuieli publice totale: 50.000 Euro

Numărul total de locuri de muncă create: 1

Numărul de exploatații agricole care primesc sprijin pentru participarea la sistemele de calitate, la piețele locale și la circuitele de aprovizionare scurte, precum și la grupuri/organizații de producători: 10